

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2021 – 2022

Limba și literatura română

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

În port, la pupa vasului de pasageri austriac, care tocmai venise din sus, se vedea legat la chei* un barcaz* micuț, încărcat din greu. Cam în partea lui din mijloc, pe o stivă de scânduri, ședea, cu picioarele atârinate în jos, un băiețandru de vreo șaisprezece ani, cu un mintean* negru pe umeri, cu o căciulă de oaie dată pe ceafă, și cânta încetșor, ca pentru el, dintr-un fluier ciobănesc.

— Cântă de foame! spuse Ieremia. Hai, Mihule, lasă cavalul, că ți-am adus să mănânci!

La aceste vorbe, băiatul ridică ochii spre chei, și chipul oacheș, bătut de vânt, i se lumină.

— El e băietanul de care ți-am vorbit, domnule! îl lămuri Ieremia pe Anton Lupan.

Acesta sări pe puntea barcazului și se apropie de băiat, cu mâna întinsă, prietenos. Atunci văzu că la picioarele lui stătea cuminte, cu botul pe labe, dar cu ochii vii iscodind în jur, un câine ciobănesc, cu părul negru, plin de praf și încâlcit, cam slab și năpădit de ciulini, cu coada jumulită în chip greu de înțeles, care însă, în toată înfățișarea lui, poate puțin cam jalnică acum, amintea de un nu prea îndepărtat strămoș lup.

Băiatul sări în picioare, sfios și poate neîncrezător; nu prea era obișnuit, se vede, cu bunătatea semenilor săi. Câinele se ridică și el, se trase un pas înapoi și rămase așa, atent. Privirea lui nu arăta nici teamă, nici prietenie. Lui Anton Lupan i se păru că vede în ea o demnitate la fel de grăitoare ca a unui om, ca a unui om care o are, bineînțeles. În schimb, în ochii băiatului, negri, cu sclipiri albăstrie, cum e uneori cerul în clipa când amurgul s-a stins, dar noaptea încă nu s-a statornicit, deși zâmbitori, se citea o tristețe domoală, din cele care, odată ce s-au ivit în priviri, ai zice că niciodată nu mai pot pieri. [...]

— Să nu-ți pară rău că ai venit până aici, îi vorbi blând. O să capeți cele de cuviință pentru osteneala ta.

Băiatul făcu o mișcare cu mâna ca și cum ar fi vrut să arate că nu ține la niciun fel de răsplată. Văzându-l așa și gândindu-se la vârsta lui crudă, Anton Lupan se simți întristat.

— Câinele-i al tău? îl întrebă.

— E de la stână, răspuse băiatul. S-a luat după mine și n-a vrut să se ducă înapoi, chiar dacă l-am izgonit. Așa că umblăm amândoi.

Ar fi vrut să-l întrebe mai multe, dar socoti că băiatului, ca și câinelui, trebuie să le fie foame, deci lăsă vorbele pentru mai târziu și deocamdată îi încredință pe amândoi lui Ieremia, să-i ospăteze cu cele trimise de Ismail.

Între timp, [...] descărcatul începu. În afară de cheresteaua de pe punte, în magazia vasului fuseseră înghesuite până sus fel de fel de materiale, în lăzi, în baloturi, în cutii de tablă, în bidoane și-n saci. Ieremia le cumpărase după listă și le orânduise sânguincios. Erau cabluri de oțel și parâme de felurite grosimi, făcute colaci, erau bare de fier, șuruburi, cuie, butoiașe cu ulei de in, cutii de vopsea, pânză groasă de vele, cu urzeală de cânepă și bătătura de bumbac și încă multe altele pe care nu le puteai descurca decât dacă aveai lista lor în cap. [...]

Anton Lupan se ridică:

— N-ai vrea să rămâi cu noi?

- Și ce să fac, domnule? Întrebă băiatul, înviorat.
- Ce-o să facem toți. Las' că n-o să fie rău, ai să vezi! Ce zici, te învoiești?
- Da' pe Negrilă îl iei?
- Firește! Altfel nici nu mă gândesc.

Obrazul băiatului se luminează și tot ceea ce fusese îndoială și amărăciune pe chipul lui se pierdu în vânt. Iar vântul îi purtă îndoiala și amărăciunea de-a lungul canalului, le flutură peste perdeaua de stof și se duse cu ele spre mare, unde le înecă, departe în larg, să li se șteargă urma pe veci.

Cădea amurgul când se apropiau de baraca lor. Anton Lupan mergea în frunte, fluierând, ca un om pe deplin mulțumit. Mihi venea după el, fără să vadă unde pune pasul, cu gura căscată, cu ochii zgâiți la marea vineție în lumina amurgului de după echinocțiu. Negrilă se zbenguia pe țarm, aruncându-se în apă și tăvălindu-se pe nisip, umplând malul mării de lătrături vesele, ca și când ar fi simțit că începe altă viață și pentru el, și pentru stăpână-su.

- Domnule, întrebă Mihi, fără să-și poată lua ochii de la orizont, toată asta care se vede aici e numai apă?
- Numai apă, Mihule. Și încă, atât cât vezi tu nu-i poate nici a mia parte din întinderea ei.
- Aoleu, maică! strigă băiatul, înmărmurit.

În clipa aceea, în baracă se aprinse o lampă. [...]

— Ismaile! strigă Anton Lupan. De azi înainte ai de hrănit două guri mai mult: pe Mihi și pe Negrilă, îi vezi? Ai grijă să nu ne facem de râs!

Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!*

*chei – platformă amenajată într-un port pentru încărcarea și descărcarea vapoarelor

*barcaz – ambarcațiune pescărească

*mintean – haină bărbătească scurtă

Textul 2

În anul 1908, locuiam în fața Grădinii Icoanei. Doi salcâmi bătrâni stăteau de strajă la poartă. Aveam o curte mare în spatele casei și o grădină imensă cu boltă de viță, care se întindea de-a lungul străzii, astăzi Dumbrava Roșie. Acolo a fost adusă într-o zi o vacă elvețiană, trimisă în dar de un admirator. Instalarea ei la noi a fost un eveniment. Tata a botezat-o Habelca și o trimitea în fiecare zi la Șosea să pască iarbă. [...]

Într-un an, tata a adus acasă un cățeluș alb, cu părul scurt și mătăsos, cu pete rotunde, negre pe tot trupul. I-l dăruise doctorul Schachmann. Era o speță rară de câine de vânătoare, brac din Dalmația, tata i-a pus numele „Șmil”. Acest Șmil devenise celebru. Crescuse mare, cu trup subțire și lung, și pricepea toate ca un om. Uneori, când întârzia tata la masă, deschideam ușa și strigam: „Șmil, du-te de-l caută pe domnul Delavrancea!”. Dintr-o săritură, câinele dispărea ca o săgeată. Cu nasul lui negru și lucios de prepelicar, îi lua urma și nu se lăsa până nu-l găsea. Se strecura peste tot: la Parlament, la Teatrul Național, unde s-a auzit lătratul lui voios la o repetiție a piesei *Apus de soare*, sau la băcănia Ciobanu, pe atunci în dreptul actualului Muzeu Național, de unde se întorcea acasă părintele nostru, încărcat cu mezeluri. Băcanul îi spunea: „V-a căutat Șmil”. Și atunci, tata scurta conversația cu prietenii. [...]

Când avea răgaz, Delavrancea pleca cu vaporul la Constantinopol și la Atena. Se simțea fericit pe mare și furtuna îl însuflețea. Vorbea cu entuziasm de Bosfor, acea alee lichidă care despică Europa de Asia. Admira cupola măreață a Sfintei Sofia, [...] chiparoșii pensulați de o mână măiastră pe cerul de peruză, moscheele cu nostalgicele lor minarete, tăind văzduhul ca niște săgeți împietrite în elanul lor. La restaurant, tatăl meu comanda un prim fel, barbuni, al doilea... barbuni, al treilea... barbuni! Mânca zilnic acel pește cu carnea rumenie și miros puternic iodată, care trăiește mai ales în Bosfor. Îl recunoștea ospătarul și-l botezase „domnul Barbun”.

Când ajungea la Atena, petrecea ore întregi pe Acropole. Cunoștea arta antică în toate nuanțele ei, cugeta, așezat pe treptele Parthenonului, la operele literare nemuritoare, pe care le cunoștea bine. Nu-și stăpâna lacrimile de emoție în fața mândrelor coloane de marmură, înălțate pe orizontul marin, zvelte și robuste.

Întors în România, se așeza iar la lucru [...] și, scriind, asculta studiul meu de pian, pentru că i se părea că-i întărește ritmul ideilor. Întrepuia lucrul ca să se joace cu pisica tolănită pe masa lui sau venea în salon [...] și-mi făcea câte o observație, întotdeauna întemeiată.

Cella Delavrancea, *Frânturi din viața lui Delavrancea*

A.

1. Notează, din textul 1, denumirea a două obiecte din magazia vasului.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Persoana responsabilă de pregătirea mesei este

- a) Ismail.
- b) Lupan.
- c) Mihi.
- d) Negrilă.

Răspunsul corect: .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Șmil este un câine din rasa

- a) barbun de Bosfor.
- b) brac din Dalmația.
- c) ciobănesc german.
- d) lup elvețian.

Răspunsul corect: .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Casa familiei Delavrancea se afla

- a) în fața Grădinii Icoanei.
- b) lângă Muzeul Național.
- c) pe strada Constantinopol.
- d) vizavi de Teatrul Național.

Răspunsul corect: .

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Ieremia i-l prezintă pe Mihi lui Anton Lupan.		
Câinele lui Mihi se joacă pe țărnul mării.		
Anton Lupan nu acceptă să îl primească pe Negrilă pe puntea vasului.		
Delavrancea călătorea la Constantinopol și la Atena, cu vaporul, atunci când avea timp.		
Delavrancea a fost poreclit de ospătar „domnul Barbun”.		
Pisica este trimisă să-și caute stăpânul prin oraș.		

6. Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a personajului Mihi, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență relevantă: „Băiatul sări în picioare, sfios și poate neîncrezător; nu prea era obișnuit, se vede, cu bunătatea semenilor săi. [...] În schimb, în ochii băiatului, negri, cu sclipiri albastrii, cum e uneori cerul în clipa când amurgul s-a stins, dar noaptea încă nu s-a statornicit, deși zâmbitori, se citea o tristețe domoală, din cele care, odată ce s-au ivit în priviri, ai zice că niciodată nu mai pot pieri.”. **6 puncte**

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sensul construcției subliniate în secvența: „Dintr-o săritură, câinele dispărea ca o săgeată.” este
- agresiv.*
 - ascuțit.*
 - încetșor.*
 - repede.*

Răspunsul corect: .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Există o relație de omonimie între cuvintele subliniate în secvențele din seria:
- „cam slab și năpădit de ciulini”; „cu trup subțire și lung”.
 - „Iar vântul îi purtă îndoiala”; *Ambii au încălcat învoiala.*
 - „să nu-ți pară rău că ai venit până aici”; *Rochia i-a venit bine.*
 - „se simțea fericit pe mare”; „o curte mare în spatele casei”.

Răspunsul corect: .

5. Selectează, din fragmentul următor, trei verbe aflate la moduri diferite, pe care le vei preciza: „Ar fi vrut să-l întrebe mai multe, dar socoti că băiatului, ca și câinelui, trebuie să le fie foame, deci lăsa vorbele pentru mai târziu și deocamdată îi încredință pe amândoi lui Ieremia”. **6 puncte**

Verbul selectat	Modul verbului selectat

6. Alcătuieste un enunț asertiv, în care substantivul comun „lampă” să fie în cazul genitiv (1) și un enunț interogativ, în care pronumele personal „el” să aibă funcția sintactică de complement prepozițional (2). **6 puncte**

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: „Mânca zilnic acel pește cu carnea rumenie și miros puternic iodată, care trăiește mai ales în Bosfor.”. **6 puncte**
